

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۲۰/۰۹/۰۶

اختر محمد یوسفی

د طالبانو سره د افغان حکومت د روغی جوړی خبری د سولی راوستل نه دی!

د رښتنی سولی او د روغی جوړی د کړن لارو او گډونوالو تر منځ ډیر لوی توپیر او واټن وجود لری. مور دلته پدی لنډه لیکنی کښی د رښتنی، دوامداره او عادلانه سولی او د روغی جوړی ترمنځ د توپیرونو پر مهمو ټکو باندی رڼا اچوم. دا چی د افغان حکومت او د طالبان و اوسنی خبرو ته د افغانستان د جمهور رئیس ډاکتر اشرف غنی او نور د «جهادی» ډلو د حکومت مشران، طالبان او دهغوی کورنی او بهرنی پلویان د افغانستان او نړی د خلکو د غلولو د پاره ودی مذاکراتو ته د سولی د مذاکراتو نوم ورکړیدی، کاملاً غلط دی. د افغانستان د جمهوری ریاست پخوانی نوماند بناغلی رحمت الله نبیل هم ورته انحصاری «سوله» ویلی دی هم غلط دی. رحمت الله نبیل چی په پاکستان کښی یی زده کړی کړیدی، او دوه واره د افغانستان د امنیتي چارو رئیس ؤ، رحمت الله نبیل باید ځان پدی خبره پوه کړی چی د افغان حکومت او د طالبانو ترمنځ د مذاکراتو خبری د سولی خبری نه دی، بلکی دا خبری د طالبانو او افغان «حکومت» تر منځ د روغی جوړی خبری دی.

سوله هغه پراخ ملی، سیاسی او ټولنیز بهیر دی کوم چی د هغه پواسطه د یو هیواد ټول وگړی بېله ویری او توپیر څخه په آزاده توگه خپل ژوند او کارو او بار ته په برابر ډول پر مخ وړلای شی. رښتنی سوله د خلکو د باوری استازو د منځکړیتوب پواسطه منځ ته راځی. د سولی د خبرو استازی باید د جگړی د دواړو خواؤ د منلو وړ استازی وی، تر ټولو لومړی باید د جگړی دواړی خواوی رسماً اوربند او د خبرو گډه اجندا اعلان کړی، د سولی د څارنی لپاره ملی او نړیوال بیطرفه څارنویان ولری، د بهرنیانو له لاس وهنی نه وی، پرته د کورنی سیاسی ډلو او حکومت د مداخلی څخه د اساسی قانون په چوکاټ کښی پریکړی وکړی. د راتلونکی سولی د دوام او باوری ساتنی لپاره باید هر اړخیز ځلانده تضمینون ولری، نو د رښتنی سولی او عدالت د پلی کولو د بریالیتوب امکان شته.

د طالبانو سره د افغان حکومت د استازو اوسنی د روغی جوړی خبری رښتنی سوله نشی راوستلای.

روغه جوړه د یو او یا د څو ډلو تر منځ د اختلافاتو د لری کولو لپاره منځ ته راځی، چی ددی خبرو اصلی برخه او هدف یی د حکومت سره د واک ویش او د ډلو او حکومت تر منځ د خاصو غوښتنو د لاس ته راوړنو لپاره یو له بله سره خبری کوی، چی د دواړو خواؤ د خاصو غوښتنو د منلو په صورت کښی هوکړه کوی چی دوی به نور یو د بله سره جگړه نه کوی. په روغه جوړه کښی یواځی محدود ډلی او حکومت د استازو تر منځ د خپلو د خاصو غوښتنو په هکله پخپل منځ کښی پریکړی کوی. په روغه جوړه کښی دا تضمین وجود نه لری چی د محدود ډلو او حکومتونو پریکړی به د ملی سولی و پراؤ ته حتمی ورسپړی. دا باید له هیره و نه باسو چی د طالبانو د روغی جوړی خبری او افغان حکومت سره د ملی سولی د کړن لاری څخه توپیر لری، و دغو خبری ته ملی سوله ویل غلط دی.

د افغانستان د څلور لسيزو په جگړو کښی د روغی جوړی، د گډه حکومتونو د جوړولو ژوندی مثالونه ډیر زیات دی، د دغو روغی جوړی حکومتونه څخه یو یی هم ندی توانیدلی چی د قانونی ملی حکومت جوړ کړی، د جگړی د اوربند او بریالی سولی راوی. یو غوراو بشپړ لوی مثال یی د بن د کنفرانس د پریکړو پر بنسټ د «جهادی» ډلو

د پاڼو شمیره: له ۱ تر ۳

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالی د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له الیرلو مخکې په خیر و لولی

لخوا په افغانستان کښی د گډ حکومت جوړیدل دی، چی دا حکومت د بهرنیانو په مرسته د ۲۰۰۱ میلادی په اخوا ورځو کښی جوړ شویدی، هغه حکومت هم تر اوسه پوری دوام لری. نولس کاله د مخه د ۲۰۰۱ میلادی کال د اکتوبر او نوامبر په میاشتو کښی د طالبانو حکومت د امریکی او نایتو د نظامی علمیاتو په ترڅ کښی د شمالی ټلوالو په مرسته را وپرځول شو. د افغانستان په ټول معاصر تاریخ کښی د «جهادی» ډلو تر حکومتونو څخه بل داسی زیات فاسد حکومت منځ ته ندی راغلی.

د روغی او جوړی د حکومتونو نور ژوندی او نژدی غوره بڼه مثالونه هم شته، څو کاله د مخه د گلبدین د پاکستان پلوه ډله او افغان حکومت تر منځ تړون شویدی، د اشرف غنی او عبدالله عبدالله تر منځ دوه ناکامه گډ حکومتونه هم جوړ شوی یو هم بریالی ندی. د روغی جوړی د گډ حکومتونو لوی مشکل دادی چی روغه د ډلوپر گټو ولاړ دی، دا حکومتونه د هیواد و ملی گټو ته ژمن نه دی. دغه ډول گډ حکومتونو نه دا چی یواځی و سولی ته نه رسیږی، بلکه د ډلو رهبرانو د خپل خاص شخصی گټو لپاره د رښتینی سولی د رسیدلو پر لارو باندی نه پخلاکیدونکی لوی خنډونه جوړ وی.

بنکاره او د شرمه څخه ډک یو مثال یی د عبدالله عبدالله د هغه ایران پلوه ډله ده چی یواځی دغولولو لپاره په ظاهره خاندی او نور نو د سولی و لاری ته توطیپی او خنډونه جوړه وی.

روغه جوړه د یو او یا څو ډلو لخوا د حکومت سره اختلافاتو د لری کولو لپاره منځ ته راځی، چی ددی خبرو اصلی برخه او هدف یی د حکومت د واک ویش او د ډلو او حکومت تر منځ د خاصو غوښتنو د لاس ته راوړنو لپاره سره خبری کوی، چی د دواړو خواؤ د خاصو غوښتنو د منلو په صورت کښی دوی به نور جگړه نه کوی. په روغه جوړه کښی یواځی محدود ډلو او حکومت د استازو تر منځ د خپلو د خاصو غوښتنو په هکله پخپل منځ کښی پریکړی کوی. په روغه جوړه کښی دا تضمین وجود نه لری چی د محدود ډلو او حکومتونو پریکړی و سولی پراؤ ته حتمی و رسیږی د افغانستان «جهادی» افراطی ډلی او طالبان د پاکستان، ایران او اعرابو د بنسټ پالو ډلو په مرسته افغانستان د خپل ځان پلرنی مطلق میرث بولی. د افغانستان نور وگری د افغانستان د سیاسی رهبری په چارو کښی حق نه لری. که چیری یو افغان و «جهادی» ډلو ته اړیکی ونه نلری، او وغواړی چی په افغانستان سیاسی هلو ځلو ته لاس پوری کړی هر ورو د «جهادی» رهبرانو لخوا وژلی کیږی. تر اوسه چی «جهادی» رهبر پخپله هم ژوندی وی او یا مړ وی، د هغه «جهادی» رهبر پر ځای دده زوی د رهبری په توگه ټاکل شوی دی. لاندنی د کمسایبی چهر و دانو ته وگوری چه یو له بله سره پیلی دی.

د پاڼو شمیره: له ۲ تر ۳

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولی. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلپکنی د لیکنیزې بڼې پازوالی د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

جالبه خبره دادی کوم چی د دی «جهادی» رهبرانو خای ناستی زامن هم د خپلو پلارونو پر خای د هغو بهرنی استخباراتو سره اړیکې لری کوم چی پلارونه یی هم د هغو استخباراتو سره کار کاوه، دا خای ناستی زامن هم هلته کار کوی. د «جهادی» رهبرانو تاج ایښودل لوی مخترع حامد کرزی دی.

«جهادی» افراطی ډلی او طالبان د پاکستان او ایران په مرسته غواړی چی د زور له لاری په افغانستان کښی خپل «مذهبی» افراطی حکومتونه ولری. پاکستان او ایران د خپل مزدورانو تر شا ځکه ولاړدی چی د دوی په مرسته غواړی د افغانستان په دولت کښی قدرت ولری که وشي کولای افغانستان وران او نابود کړی.

Sunday, 13 January, 2002, 21:37 GMT

Wednesday, 28 August, 2002, 22:16 GMT 23:16 UK

Al-Qaeda 'active' in Pakistan

The Taliban deny they are ready to hand over Mr bin Laden
 پاکستان او ایران په نړی کښی د نړی د تروریستاتو د روزنی خاله او اصلی خای دی.
 پای

د پانو شمیره: له ۳ تر ۳

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له رالپولو مخکي په خیر و لولئ